

Jacques Van den Seylberg overleden te Knokke in 1960

Danny Lannoy

In 'Het Laatste Nieuws' van 24.08.1960 stond "*Kunstschilder Van den Seylberg, te Knokke overleden op 11 augustus*". Ook in het lokale 'L'informateur' stond een in memoriam van de pas overleden kunstenaar.

Van den Seylberg(h) mocht beschouwd worden als één van de grootste Belgische pastellisten van de 20ste eeuw. Zijn techniek was een constante die we terugvinden in zijn prachtig werk met als onderwerpen de Kempen, stilleven en bloemen. Hij geraakte op latere leeftijd geboeid door de Noordzee en het Zwin. "*Het laatste decenium van zijn leven, was wellicht het rijkste in de hoogste maturiteit*" schreef Jan Van Isacker naar aanleiding van een retrospectieve te Aarschot in 1988.

Jacques werd geboren te Antwerpen op 6 maart 1884. Vader kwam vanuit Nederland en zijn moeder Van Eynde, was afkomstig van Geel. Hij werd er op jonge leeftijd opgevoed bij de familie langs moederskant, na het overlijden van zijn vader. Na zijn middelbare studies ging hij in 1898 een artistieke opleiding volgen aan de plaatselijke tekenschool van Geel. Jan-Baptist Stessens was er zijn leraar. Hij liet zich in 1904 inschrijven aan de Academie te Antwerpen voor de avondschoon tekenkunst. Ondertussen volbracht hij zijn legerdienst bij het 5de Linierregiment.

Hij had er goede contacten met landschaps- en portretschilder Henri Houben (1858-1939) waarmee hij bevriend bleef. In 1920 werd Houben peter van zijn zoon Rudolf.

Over zijn studies te Parijs en in Den Haag zijn geen schriftelijke bronnen gekend.

Op 6 september 1913 trad hij in het huwelijk met de tien jaar jongere Josephina De Meyer uit Noorderwijk bij Herentals.

Op 4 augustus 1914 werd hij gemobiliseerd. Zijn regiment werd bij de belegering van Antwerpen ingesloten door de Duitsers. Na de val van de sinjorenstad op 10 oktober van ditzelfde jaar vluchtten meer dan 40.000 soldaten naar Nederland. De jonge Van den Seylberg was één van hen. De militairen werden geïnterneerd in een kamp te Zeist in de buurt van Amersfoort. Daar waren om en bij de 10.000 soldaten ondergebracht.

In het kamp zaten nog kunstenaars zoals Rik Wouters (1882-1916) die ondanks zijn slepende ziekte nog tekende en aquarellen maakte van de buurt. Hij stierf in Amsterdam op 11 juni 1916. Kampdokter en hoofd van de geneeskundige dienst was dr. Raimond De Beir die gevlucht was vanuit Westkapelle bij Knokke. Hij liet na de oorlog het 'Zwart Huis' bouwen te Knokke naar de plannen van Huib Hoste.

De gebroeders Floris en Oscar Jespers zaten ook een tijdje in het kamp van Zeist.

Blijkbaar kon Van den Seylberg er schilderen en kwam hij in aanmerking om tentoon te stellen in

Groot-Brittannië. Kunstschilder Rodolphe Wytsman zette zich samen met baron Adrien de Gerlach in voor de Belgische schilders in Nederland. Hij zorgde voor een collectieve tentoonstelling bij de Rotterdamse kunstkring. Net zoals Emmanuel Viérin, toen verblijvende op het eiland Walcheren, kon Van den Seylberg exposeren in Cardiff gedurende WO I.

Zijn eerste dochter werd geboren op 1 oktober 1918 te Ginneken bij Breda waar zijn vrouw verbleef. In het kamp had hij een atelier waar hij ook doeken restaureerde.

Terug in België woonde hij te Westerlo maar vanaf 1921 verbleef hij te Aarschot. In 1924 was hij er gekend als kunst- en decoratieschilder, hij maakte publiciteit voor het schilderen van decors, eetzaal, veranda's met als specialiteit hout- en marmerschilderen. Hij gaf bijles aan liefhebbers, schilderessen en schilders.

Van nu af aan ging hij zich nog enkel toeleggen op het schilderen en restaureren. Hij mocht op verzoek van de Koninklijke Commissie Voor Monumenten en Landschappen doeken herstellen in de kerken van Geel en Aarschot.

Hij was actief in de Kempen en het Hageland. Te Genk stond hij mee aan de wieg van het schildersoornd met collega's uit Antwerpen en leden van de 'Tervuurse school'. Van den Seylberg was bijzonder productief tussen 1924 en 1940. Een van zijn beste vrienden was de pastellist Firmin Baes.

Rond 1936 liet hij te Aarschot een modernistische villa bouwen met atelier. Bij het uitbreken van WO II op 10 mei 1940 vluchtte hij, net als zovele landgenoten, naar Frankrijk. Gedurende de bezetting stelde hij tentoon te Annonay in de Ardèche, met werk ter plekke geschilderd.

Het zonnige zuiden was van korte duur en terug in België begin 1941 verhuisde hij, van Aarschot naar Kessel-Lo. Hij stelde tentoon in Turnhout, Lier en Kessel-Lo. In 1943 vonden we hem in het 'Hôtel Henri IV' te Spa en later in 'La Vieille France'. Na de oorlog bleef hij officieel in het kuuroord en trok op pad in de Ardennen en ook wel in de Hoge Venen. Er volgden nog enkele tentoonstellingen en in 1949 koos hij Nice als vakantiebestemming.

Tijdens zijn verblijf in 1949 te Spa overleed zijn echtgenote. Korte tijd nadien in 1950 vertrok hij richting Belgische kust, meer bepaald naar Knokke. Jacques nam eerst zijn intrek in de 'Memlinc-Palace' op het Albertplein waar hij jaarlijks zou tentoonstellen in de zomermaanden. In de Astridlaan 4 bewoonde hij achteraf de villa 'La Garoupe'.

Te Knokke had hij ondermeer contacten met collega-schilders als Luc De Decker (1907-1982) en Victor De Budt (1886-1965) uit Gent.

Gedurende zijn tentoonstelling in de Memlinc overleed Jacques Van den Seylberg te Knokke op 11 augustus 1960 in de leeftijd van 76 jaar.

Zijn geliefkoosde onderwerpen, naast zijn bloemenschilderijen, waren de donkere wolken boven de Zwinvlakte, de mist en sneeuwvlakten. Zijn pastels waren stuk voor stuk meesterwerken. De dichtertelijke natuur was voor hem het uitgangspunt van zijn werk. Hij goochelde met subtiele nuances wat de kleuren betreft. Zijn productiviteit steunde wel op de verworven moeilijke techniek die hij beheerste.

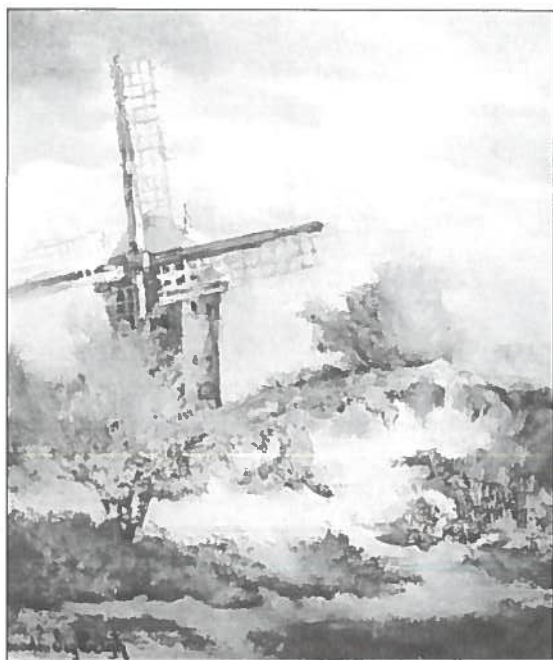
In de jaren 1950 had hij in Knokke een klein kelderateliertje, enkele trapjes naar beneden, in de Strandstraat. Elke dag was het open en kon men er zijn prachtige pastels van het Zwin met die nevelige, dromerige atmosfeer bewonderen.

Gedurende heel zijn loopbaan werd hij gewaardeerd; zijn werk zit in Canada, USA, Indië, Azië, Frankrijk, Zweden en uiteraard ook in eigen land. Te Luik, Turnhout, Geel, Herentals, Meerhout, Brussel, Grimbergen, Aarschot en Knokke-Heist.

Een drietal werken werden tentoongesteld in de tentoonstelling 'Van het Atelier naar de Kust' van 20 oktober 2012 tot 13 januari 2013.

J. Van den Seylbergh, Het Zwin, pastel, 92 x 109 cm, Gem. Patr. Knokke-Heist.

*Molen in de duinen, pastel, 47 x 44,5 cm.
Verzameling Marc Ghekiere, Knokke-Heist.*

De villa "La Garoupe".